

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/34/2018
Identifikačné číslo spisu: 1714201327
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1714201327.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. Dušanom Repákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Krížna 47, proti žalovanému 1/ X., bývajúcemu v D., zastúpenému AKAK s. r. o., so sídlom v Bratislave, Slowackého 56, 2/ K., bývajúcemu v D., 3/ K., bývajúcemu v D. 4/ mal. S., bývajúcej v D., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately so sídlom v Bratislave, Svoradova 1, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5 C 43/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. februára 2016 sp. zn. 8 Co 368/2015, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. februára 2016 sp. zn. 8 Co 368/2015 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 9. februára 2016 sp. zn. 8 Co 368/2015 potvrdil odvolaním žalobkyne napadnutý rozsudok Okresného súdu Pezinok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zo 7. januára 2015 č. k. 5 C 43/2014-117, ktorým súd prvej inštancie žalobný návrh zamietol.

2. Proti vyššie uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. b/ a písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že napadnutý rozsudok bol nielenže vyhlásený v čase, kedy jeden z účastníkov konania nemal procesnú subjektivitu, ale vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nie je ani dostatočne odôvodnený, je nepresvedčivý, v dôsledku čoho nenapĺňa záruky, ktoré garantujú, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné odmietol. Žalovaní 2/, 3/ a 4/ sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrili.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 35 CSP], (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 1 CSP už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie žalobkyne bolo podané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 236, § 237 ods. 1, § 238 OSP) rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016.

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, zastúpenou v súlade so zákonom, najskôr skúmal, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a súčasne aj dôvodné.

6. Podľa § 236 ods. 1 OSP bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal.

7. V zmysle § 241 ods. 2 OSP bolo možné dovolanie odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 OSP, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Žalobkyňa dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktoré odôvodnila tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Uvedený dovolací dôvod bolo možné použiť iba vtedy, ak prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 ods. 1 až 3 OSP. Dovaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu však nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 OSP, pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

9. S prihliadnutím na dovolateľkou namietané procesné vady (§ 241 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 237 ods. 1 písm. b/ a písm. f/ OSP), ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 OSP) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 OSP, dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 OSP, ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 OSP.

10. Žalobkyňa v dovolaní tvrdila, že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 ods. 1 písm. b/ OSP).

11. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté práve touto vadou. Existencia inej procesnej vady v zmysle § 237 ods. 1 OSP v dovolacom konaní nevyšla najavo.

12. Podmienkou toho, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania (v súčasnosti stranou civilného procesu), je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť účastníkom konania (v súčasnosti procesná subjektivita) sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Túto spôsobilosť upravoval Občiansky súdny poriadok (ako zákon platný a účinný v čase rozhodovania odvolacieho súdu) v ustanovení § 19 (v súčasnosti § 61 CSP). V civilnom procese majú spôsobilosť byť účastníkom konania (procesnú subjektivitu) tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa

hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu, ktorá je vo vzťahu k fyzickým osobám upravená v § 7 Občianskeho zákonníka. Ak účastník po začatí súdneho konania stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, postup súdu upravoval § 107 OSP.

13. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný žalovaný 2/ X. zomrel dňa X. F. XXXX, teda v priebehu odvolacieho konania už nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Bez toho, aby bol v súdnom konaní dodržaný postup v zmysle vtedy účinného § 107 OSP, súd konal s pôvodným žalovaným 2/ ako s účastníkom konania a vo veci meritórne rozhodol, čím zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ OSP, ktorá má za následok zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť.

14. Dovolanie žalobkyne je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné. Dovolací súd z uvedeného dôvodu rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP).

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

16. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.